

Právo odporovati manželskému původu přísluší dítěti, nežije-li manžel jeho matky nebo je-li trvale neznámého pobytu, čili je-li od narození dítěte nezvěstný. Nezvěstným není však ještě, zůstal-li jeho pobyt matce a dítěti neznámým, nýbrž nedal-li se při náležité snaze vyšetřiti.

Z důvodů rozsudku nejvyššího soudu: Odvolací soud neposoudil věc nesprávně po stránce právní. Nezbytným předpokladem oprávnění dítěte, popírati svůj manželský původ, jest podle § 159 obč. zák. — mimo případ smrti manžela, o který nejde — že manžel jest od narození dítěte trvale neznámého pobytu. To znamená, že manžel byl od narození dítěte nezvěstný (jak se motivy také vyjadřují), že jeho pobyt nedal se při náležité snaze vyšetřiti. Nestačí tedy, aby pobyt zůstal matce a dítěti nebo jeho zákonnému zástupci neznámým, protože se o něj nestarali (Sb. n. s., čís. 7806).

Podle seznání matky dítěte psal jí muž z Vídně, že je přidělen jako voják k čsl. konsulátu a od okresní správy politické byla vyrozuměna, že její manžel vstoupil do rakouského vojska. Věděla tedy, kde by asi musela po něm pátrati a byla by se jeho pobytu snadno bez značného nákladu dopátrala, kdyby se byla obrátila na jeho domovskou obec nebo vyžádala si pomoc opatrovnického soudu.

Nelze přisvědčiti mínění, žalující strany, že dítěti přísluší právo popěrné, poněvadž manžel trvalým nevykonáváním svého práva dal na jevo, že mu na něm nezáleží, že se ho vzdává.

Dítěti bylo dáno právo, popříti své manželské zplození, když matčin manžel jest nezvěstný, protože pro jeho nezvěstnost nemůže proti němu prosaditi své zákonné právo na výživu a nemělo by ani žádných práv proti přítomnému skutečnému otci, jeho právo bylo však obmezeno na případy, že manžel již nežije nebo jest nezvěstný, proto, aby postavení manžela jako hlavy rodiny nebylo podkopáno (zpráva komise strany 16/17).

Není-li manžel nezvěstný, nelze zkoumati, proč nevykonává své právo, neboť jedině on rozhoduje o tom, zda chce dítě uznati za člena své rodiny čili nic.

Opatrovnickovy útraty za dovolací odpověď upraví a přisoudí soud první stolice (§ 10 c. ř. s.).

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. prosince 1930 Rv II 7/30. Karel Jelínek.